

ŽENA

ČÍSLO

99

ROMÁN

GREER
MACALLISTER

autorka bestselleru *Dívka v přestrojení*

Žena číslo 99

Copyright © 2019 by Greer Macallister

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Martin Novák, 2021

Cover design by Laura Klynstra, 2021

Cover image © Magdalena Russocka / Trevillion Images, 2021

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-0983-0 (pdf)

Greer Macallister

Žena číslo 99

Pro ty, kteří mluví
Pro ty, kteří nemohou

Mozek je širší než obloha –
polož je vedle sebe
a snadno celou obsáhne –
a kromě ní i tebe.

EMILY DICKINSONOVÁ

KAPITOLA PRVNÍ

Kdykoli jsem zavřela oči, viděla jsem svou sestru vcházet do psychiatrické léčebny Goldengrove. Měla jsem před očima křivku její šije, když bázně skláněla hlavu pod maurskou klenbou vstupních dveří, jako by se bála, aby se o ni neuhodila, přestože ta se klenula vysoko nad ní. Přechod z jasného slunečního svitu do všeobjímajícího přitmívání uvnitř. Bílé postavy všude kolem ní, bledé jako andělé a hrozné jako démoni. Ve skutečnosti jsem ji vstupními dveřmi procházet neviděla, přesto jsem ten obraz před sebou viděla zcela jasně. Kdysi jsem svou nezvykle živou představivost považovala za dar.

Phoebe jsem si samozřejmě dobře pamatovala, nepoznala jsem svět, jehož by nebyla součástí; psychiatrickou léčebnu Goldengrove jsem znala díky našim sousedům Sidwellovým, držitelům majoritního majetkového podílu. Hrdě nabízelí prospekty, na jejichž titulní stránce byla ve vodových barvách vyvedena cihlová budova, rozložitá a majestátní jako hrad, pod jasně modrou oblohou bez mráčků. Označovali ji za moderní domov pro pacienty s léčitelnými duševními poruchami. Kdysi ve mně slova *moderní* a *léčitelné* vyvolávala pocit naděje, ale od té doby, co tam Phoebe poslali, jsem dokázala vnímat jen hořký význam slovního spojení *duševní poruchy*. Bez ohledu na to, jak budova vypadala, byla pro mě od té doby domovem vzájemně si blízkých šílených žen. Nedokázala jsem se srovnat s představou, že mezi nimi je i moje ubohá sestra. Pohlčená.

Nikdy jsme o ní nemluvili jako o bláznovi. Byla to dívka jako každá jiná, alespoň v mých dřívějších představách. Zнала jsem všechny

tóny jejího hlasu: veselý, škádlivý, nevrlý, sladký. Když začala dospívat, začaly její temné nálady nabývat na síle, hrůzostrašnosti, až se její zoufalství začalo zdát zcela bezedné. Matka zprvu trvala na tom, že se všechno časem srovná, a předstírala, že je všechno v pořádku. Nějakou dobu tomu tak skutečně bylo. Domácí incidenty se dařilo uchovat v tajnosti. Nikdo nemusel vědět, že své chmurné dny trávila tichým pláčem pod peřinou, ani že za těch jasných zářila falešným, křehkým veselím. Někdy se chovala jako ostatní. Jindy jsme se ji snažili maximálně izolovat.

Když se ale u Maddie Palmerové v euforii prošla po stole připraveném k obědu a pantoflíčky z tyrkysového hedvábí shazovala jeden čajový šálek za druhým, nebylo již možné v zastírání dál pokračovat. Otec ji odvezl do zdravotnického ústavu San Rafael, kde strávila dva týdny, a všem navyprávěl, že přechodila chřipku. Když se vrátila, připadala mi v pořádku. Matka mi zakázala, abych se Phoebe na pobyt v ústavu vyptávala, ale samozřejmě jsem ji neposlechla. Avšak ať už chtěla Phoebe chránit mě, nebo sebe, nic mi neřekla.

O dva roky později, když jí bylo dvacet dva, došlo k dalšímu incidentu, tentokrát mnohem horšímu. V noci začala křičet. Vřískat a řvát. Usnula jsem tenkrát až dlouho po půlnoci. Hlavu jsem si omotala silnými dekami a polštářem, přesto jsem ji stále slyšela. Běsnila vzteky a její křik byl neuvěřitelně silný. Mísil se s jinými hlasy, ne tak zlostnými, ale stejně zuřivými. Jedním hlubším a jedním vyšším. Otec. Matka.

Ležela jsem ve tmě a tělo jsem měla jako z olova. Nedokázala jsem se zvednout z postele, abych se za hlasy vydala. Až když skrz stažené rolety začaly do pokoje dopadat první sluneční paprsky, zmohla mě únava a konečně jsem usnula. Služebné mi nic neřekly. Až do večera jsem tak neměla tušení, že rodiče Phoebe odvezli do Goldengrove a že tentokrát nebude její hospitalizace pouze dočasná.

První týden poté jsem nedokázala usnout. Pořád jsem ji před sebou viděla, jak vstupuje do temného jícnu léčebny, nahrbená,

odevzdaná. Vždy jsem vstávala brzy, abych přivítala svítání, ale to se od té doby změnilo. Zůstávala jsem vzhůru ještě dlouho poté, co jsem zhasla lampičku; spávala jsem ještě dlouho poté, co slunce vystoupalo nad obzor.

Rychle jsem zjistila, že nemám důvod vstávat brzy. Phoebe byla pryč a já si neměla s kým povídat, s kým se procházet, koho poslouchat. Ačkoli jsem se u slečny Buckinghamové seznámila se spoustou mladých žen, nedokázala jsem žádnou z nich považovat za opravdovou přítelkyni – na co by mi byly přítelkyně, když mám Phoebe? Netoužila jsem po tom s někým se scházet, nechávat se unést proudem planých tlachů a prázdných slov. Podobné snahy mě zcela mýjely.

Dům jsem opouštěla akorát, abych unikla své matce. Ta byla celá dychtivá neustále mi vysvětlovat, jak se má zasnoubená mladá dáma chovat, a připomínat mi mé nové povinnosti a výsady, přičemž výčet závazků výrazně přesahoval privilegia. Byla ve svém živlu a nechávala se unášet nadšením pro podobné věci, zatímco mě podobné věci srážely k zemi. Uvědomila jsem si, že moje představa o rodině, ta, kterou jsem v sobě stále nosila, byla lež. Představovala jsem si, že jsme všichni na jedné lodi, jako dobrá posádka, která míří stejným směrem. Omyl. Phoebe a já jsme byly jen cestující. U kormidla stáli rodiče. A otec předal kontrolu nad ním matce, která nás všechny vedla tam, kam si sama přála nejvíc.

Když byla Phoebe pryč už dva týdny, snažila jsem se co nejlépe splnit očekávání na mě kladená. Vstala jsem na snídani, oblékla se a sešla do přízemí. Přestože jsem neměla zájem s rodiči komunikovat, vzala jsem si z kredence vejce a toast a zasedla s nimi ke stolu. Nepřála jsem si nic jiného, než aby čas plynul rychleji, aby už přišel další den; namísto toho přišel náhlý nápad.

„Můj bože. Přečti si tohle, Charlotte,“ řekla matka hlasem hladkým jako její elegantní porcelánový šálek na čaj. Podala mi otevřený list těžkého, krémově hnědého papíru. Předpokládala jsem, že jde

o další gratulaci, ale s předstíraným zájmem jsem si ho od ní vzala. „Teta Helen by byla ráda, kdybys za ní přijela do Newportu na návštěvu,“ řekla dřív, než jsem stačila lístek otevřít.

„Aha?“ Přečetla jsem si vzkaz, který obsahoval jen minimum dalších informací.

„Na celý měsíc!“ řekla matka. „Jak velkorysá nabídka. Rozhodně se domnívám, že bys měla jet.“

Ať už si mě tetka Helen opravdu přála vidět, nebo šlo o nápad mé matky, pochopila jsem, co se za pozvánkou skrývá. Matka doufala, že nové zážitky z dvoutýdenní cesty na druhý konec kontinentu a zpátky mi navrátí mou obvykle dobrou náladu. A pokud by se tak nestalo, alespoň by si užila šest týdnů odpočinku od mé náladové zamlklosti: čtyři týdny na návštěvě, jeden týden na cestě tam, jeden cestou zpátky.

„Možná,“ opáčila jsem. Do místnosti vešla Matilda, aby mi nalila čaj. Naklonila jsem se nad teplou páru stoupající z hrnku, zamíchala ho, a zatímco jsem čekala, až dostatečně vychladne, abych ho mohla pít, mlčky jsem seděla.

Matka se znovu pokusila navázat konverzaci. „Paní Feningerové přišly ty nové francouzské krajky. Sarah Walshová říká, že chantilská krajka je obzvlášť krásná.“

Dřív bychom já i Phoebe doslova skákaly nadšením a vesele se dohadovaly, která z nás si zamlouvá kterou krajku a které se víc líbí krémově bílá a které slonovinová barva. Namísto toho jsem teď jen šťouchla do žloutku na talíři, aniž bych zvedla zrak. Židle vedle mě byla prázdná.

„Ty by ses ale, myslím, asi radši vdávala v alenconské krajce, že?“ navrhla matka.

Téměř dvacet let lekcí společenského chování mě naučilo laskavosti. Podruhé jsme ji ignorovat nemohla. „Možná,“ řekla jsem.

„Měly bychom se dnes odpoledne u paní Feningerové zastavit, abychom se podívaly, co nám může nabídnout.“

„Jak si přeješ, matko.“

„Jestli to zboží bude stát za to, nebudeš nic namítat proti ceně, že ne, Phineasi?“ zeptala se poněkud vyšším hlasem, nepochybně v naději, že se otec zapojí do konverzace víc než já. Její snaha byla předem odsouzena k neúspěchu; otce krajky nikterak nezajímaly. Jeho zájem o delikátnější věci končil u kávy a čaje, které dovážel na svých lodích a které byly zdrojem luxusu, ježž jsme si mohli dopřávat: domu, služebnictva, šatů, květin, což všechno procházelo matčíným pečlivým výběrem.

„Pro moje děvčata není nic dost dobré,“ odpověděl automaticky a pak se, k mému znechucení, podíval na prázdnou židli, na níž sedávala Phoebe.

Projela jsem vidličkou skrz tekutý žloutek, udělala jím na talíři čáru a sledovala, jak jeho tmavě žlutá barva bledne. Phoebe mě naučila dívat se na barvy novými očima, na jejich hloubku a sytost, na způsob, jak se mezi sebou bijí a doplňují a transformují. Jednou, když matka potrestala Phoebe tím, že jí zabavila štětce na malování, moje sestra naschvál pomalovala barvami stěnu svého pokoje. Pořád jsem v duchu viděla ty dlaněmi ztvárněné, husté, rozšiřující se purpurové mraky protkané jemnými, sotva viditelnými žilkami světle zelené a blankytně modré, které namalovala konečky prstů. Na okraji oblaků bylo hejno ptáků, kteří vypadali jako rozmazané tečky ve hře pohybu a světla. Bylo to to nejkrásnější, co jsem kdy viděla. Druhý den byla stěna znovu celá bílá.

„No, upřímně řečeno,“ řekla matka, „kdo by nebyl nadšený? Nejkrásnější nevěsta a nejpřitažlivější ženich. Úžasný sňatek pro obě rodiny. Byli jste si souzeni.“

Významně se na mě podívala a já v předstíraném souhlasu přikývla. *Byli souzeni*. Tak směšný výraz. Co je to osud, a co náhoda? Bůh nemůže jednat v nejlepší zájmu všech lidí současně. Pokaždé někdo trpí. Můj otec získal svou první loď darem od vdovy po jeho bratranci, která nedokázala snést, že jí připomíná manžela, který

zemřel na moři. I bez toho by se mu možná podařilo vybudovat flotilu a vydělat bohatství nějakým jiným způsobem, ale co když ne? Kdyby měl před mou matkou jinou ženu, která by zemřela při porodu jejich třetího syna, stalo by se tak jednoduše proto, aby uvolnila místo mé matce, a tudíž i Phoebe a mně? Bylo to tak *souzeno*?

Mé mlčení s předstíraným veselím znovu narušila matka, která odmítala téma svatby opustit. „Po pravdě řečeno myslím, že nejlepší bude, když necháme šaty ušít v salónu paní Larkinové. Millie Chaseová to tak udělala, a jestli byly ty šaty dost dobré pro Chaseovy, tak budou vyhovovat i nám.“

Podívala jsem se na otce, který seděl s hlavou skloněnou nad novinami s téměř prázdným šálkem kávy u pravé ruky. Ranní paprsky změnilly barvu jeho vlasů ze zlatošedé na bílou, což mi připomnělo, že kdyby jeho synové, mí starší bratři, žili a měli děti, mohl už být několikánásobným dědečkem. Osud – nebo Bůh – některé dveře zavírá a jiné otevírá.

Jak jsem se tak na něj dívala, zvedl se ze židle a hodil na ni svůj ubrousek. „No, přeji vám oběma krásný den. Ať už vyberete cokoli, jsem si jistý, že všechny neprovdané dívky v San Francisku budou Charlotte závidět.“

„Jen ty neprovdané?“ zamračila se matka.

„Tak všechny dívky. V San Francisku i okolí.“ Políbil mě na temeno a nechal mě s matkou sedět u dlouhého dřevěného stolu obklopeného prázdnými židlemi.

V tichosti jsme popíjely čaj. Netoužila jsem po ničem jiném než vyběhnout pryč z místnosti. Ne, to nebyla pravda. Po jedné věci jsem toužila ještě víc. Po jednom člověku. Po Phoebe. Netrpěla na tom odporném místě hladem, žízní nebo bolestí? Jak se moje matka mohla chovat, jako by se naše životy navždy nezměnily?

„Charlotte, prosím! Netvař se tak zasmušile. Jiné dívky by obětovaly pravou paži, aby se jim dostalo takové příležitosti jako tobě.“

Strčila jsem si proužek toastu do pusy a soustředila se na žvýkání. Chtěl jsem říct, že dívka bez pravé ruky by svého snoubence, kterému bylo zaslíbeno děvče s oběma rukama, hluboce zklamala. Radši jsem ale mlčela. Zvykla jsem si slova, která se mi rodila v hlavě, polykat – ačkoli jsem se pak s nimi někdy v soukromí našich pokojů tiše svěřovala Phoebe. Hodiny vystupování a konverzace se na mně podepsaly stejně jako lekce společenského chování. Nebylo možné, abych bez ohledu na společnost řekla něco tak neslušného. Žádný tažný kuň v Nob Hill nebyl tak vycvičený ani tak spokojený se svým postrojem.

Dvěře předpokoje se otevřely a dovnitř znovu tiše jako myška vešla Matilda, aby po mém otci uklidila talíř a šálek. Byla to pěkná dívka, skromná a usměvavá. Na chvíli se mě zmocnila závist. Nikdy jsem ji neviděla nešťastnou. Mohlo být lepší být v rodině lodního zasilatele za služku než za dceru? Lišily jsme se jen náhodným místem svého narození. Zapadalo to do matčiny představy *souzeného* světa? Matilda a já jsme byly přibližně stejně staré. Jedna od druhé jsme se příliš nelišily, obě jsme měly světlé vlasy i pleť, ale naše světy byly zrcadlově odlišné. Ona trávila celý život uklízením nepořádku, který jsme po sobě já a mí příbuzní nechávali.

V tu chvíli se mi v hlavě zrodil nápad. Tentokrát nepořádek uklidím sama.

Naplánování a uvedení věcí do pohybu šlo tak snadno. Jinak bych si to možná rozmyslela. Namísto toho jsem v domnění, jak jsem chytrá, napsala na lístek několik slov. Když jsem zalepenou obálku vložila do pošty k odeslání a matce napovídala, že odepisuji tetě Helen na její pozvání, které přijímám, nevzbudilo to ničí podezření. Jen já jsem věděla, co se v obálce ve skutečnosti nachází.

Raplem byla z nás dvou vždy Phoebe, zakládala si na tom. Možná právě proto jsem byla ta, co naslouchala, přikyvovala, poslouchala. Ve škole mě vždy hojně chválili za poslušnost a zřídka mi spílali

pro nesmělost, zdrženlivost. Teď se mělo ukázat, kolik času jsem si svou pověstí získala. Měla jsem šest týdnů, než mě budou čekat zpátky, což bylo mnohem víc, než jsem se domnívala, že budu potřebovat. Ta myšlenka mě nadchla.

Ráno poté, co mě můj snoubenec požádal o ruku, opustil San Francisko, aby vyřídil nějaké rodinné záležitosti, a já nevěděla, kdy se vrátí. Požádala jsem matku, aby až bude mluvit s jeho matkou, sdělila jí okolnosti mého pobytu; věděla jsem, že té příležitosti využije, aby jí zavolala a dlouze s ní pohovořila. Byla celá nedočkavá, až se naše rodiny spojí v jednu; já sama jsem se s tou představou nedokázala smířit. Když jsem na ta slova pomyslela – *můj snoubenec* –, představovala jsem si namísto jeho tváře prázdný obličej. Dovoľovala jsem si vidět jeho úlohu jako něco odděleného od jeho jména, a dokud mi to svědomí umožňovalo, hodlala jsem toho využít.

S trochou víc drзости bych ještě jednou navštívila Sidwellovy, abych o Goldengrove získala víc užitečných informací. Ale to by znamenalo zbytečné riziko. Už tak jsem toho věděla dost. Hlava rodiny, pan Sidwell, o něm mluvil téměř při každém našem setkání, přičemž se pokaždé doslova dmul pýchou. Jeho starší syn John, lékař, charitativní ústav založil v roce 1880 za účelem terapie a léčby neklidné ženské mysli. Když John zemřel na žlutou horečku, musel se vedení ústavu ze svého domova v Sacramentu ujmout George. Pan Sidwell nikdy nevynechal příležitost vychloubat se vznešeným posláním ústavu. Zmínit se o tom, jak pečují o ženy z nuzných i bohatých rodin, protože choroby mysli nečiní mezi třídami rozdíly. O kráse svěžího, otevřeného údolí Napa, které má na pacientky okamžité léčebné účinky. O tom, že je ústav tak vyhlášený, že do něj posílají své dcery, ženy a sestry i některé rodiny z Filadelfie a New Yorku. Jak si nešťastnice z přístaviště musejí připadat jako v sedmém nebi, když se z vlhkého a studeného pobřeží ocitnou v tom nejkrásnějším koutě světa. Ačkoli, jak dodával se smíchem, ženy, které do Goldengrove přicházely, byly duševně choré a nedokázaly tak ocenit štěstí, které je potkalo.

Já byla odhodlaná být jiná.

Tak jsem kvůli své sestře začala spřádat plán založený na klamu a podvodu, byť to bylo proti všemu, co mi od mala vštěpovali. Koneckonců jsem byla povinna svou sestru z ústavu pro choromyslné zachránit.

Byla to moje chyba, že tam skončila.

KAPITOLA DRUHÁ

Zlehka jsem našlapovala po úzkých dlážděných ulicích mezi vlakovým nádražím a přístavištěm. Bez doprovodu, navíc bez korzetu, jsem se na veřejnosti nesměla ukazovat. Matka u madam Mory objednala korzety pro nás všechny tři, což byla rozhazovačnost, kterou považovala za nezbytnou. Ulice San Franciska sice už nebyly tak divoké, jako tomu bylo před třiceti lety, kdy civilní stráž věšela nebo odváděla do nucené služby na lodích zločince po tuctech, ale zároveň nebyly ani dvakrát bezpečné. Obzvláště pro dívku, která vypadala, že má peníze – nebo něco ještě cennějšího, o co by se dala připravit. Měla jsem pocit, že dělám něco nezákonného, nemravného – měla jsem pocit svobody.

Dlouze a zhluboka jsem se nadechla zářijového vzduchu a cítila jsem, jak se mi hrudník pod rezavě rudými šaty, které jsem ukradla v prádelně, neomezeně rozpíná. Připomněla jsem si, že až bude po všem, budu se muset Matildě omluvit. Zatím jsem si ale vychutnávala pocit svobody. Neměla jsem žádnou tašku, brašnu ani kufr. Přesvědčit rodiče, aby mě nechali na vlakové nádraží odjet pouze v doprovodu najatého řidiče, bylo jednodušší, než jsem čekala. Otec musel řešit měsíční fakturaci a matka měla plnou hlavu příprav večírku mravnostního spolku. Než jsem odešla, požádala jsem matku medovým hlasem, jako bych si na to právě vzpomněla, aby mi do Newportu nepsala, aby se mi nestýskalo po domově; se shovívavým kývnutím a pohlažením po vlasech souhlasila. Kdybych se mohla vrátit domů dřív než za šest týdnů, nesměl se nikdo dozvědět, že

jsem do Goldengrove kdy vkročila. Vrátily bychom se, a na tom, jak jsem věděla, by záleželo nejvíc. Nemohla jsem se dočkat, až za týden či dva, možná už za pár dnů stanu přede dveřmi svých rodičů a Phoebe bude se mnou.

Zatím šlo všechno podle plánu.

Spěšné kroky mě dovedly kolem poslední z pochybných budov, sázkových kanceláří a nálevení páchnoucích po levném ginu až na prostranství před přístavištěm. Na okamžik jsem se zastavila, abych se rozhlédla. Ten důvěrně známý pohled ve mně stále vzbuzoval pocit posvátné úcty. Obloha nad světle modrými vodami byla šedá. Klenula se nad pralesem stěžňů lodí se čtvercovými plachtami zarovnanými v přístavu jako koně ve startovních boxech, celí dychtiví vyrazit na trať.

Byla to nejrušnější hodina dne, jak jsem věděla, k propuknutí chaosu nechybělo mnoho. Přístav doslova kypěl životem. Muži na statných ramenech přenášeli náklad. Tu a tam se se zapištěním vznesl k obloze tmavě šedý obláček páry z parního rumpálu. Všude kolem se ozýval křik předáků a kapitánů. Bylo slyšet rachocení kovu o kov, vrzání kůže o dřevo, vítr vzdouvající plachty. Tisíce dechů z hrudí společně se lopotících mužů. Na chvíli jsem dýchala s nimi, než jsem vykročila vpřed a nechala se pohltit davem.

Věděla jsem přesně, kam jít. Když jsme byly mladší, otec nás pravidelně brával s sebou, aby nám ukázal svou flotilu, a když trávil den v přístavu, doprovázely jsme paní Shepherdovou, naši kuchařku, která mu nosila oběd. Matka to nakonec zakázala s tím, že přístav není pro mladé dámy vhodné místo, ale cestu jsem si stále dobře pamatovala.

Lodě mého otce kotvily v západní části přístaviště, u těch nejvýběrovějších mol, kterým jsem se musela vyhnout. Jeden jediný pohled někoho, kdo by mě poznal, a všechno mohlo být ztraceno. Namísto toho jsem si to namířila do mnohem bližší části na jihovýchodě, ke třetímu molu. Navzdory rozruchu panujícímu všude kolem bylo

tohle molo opuštěné a voda pod ním klidná a nezčeřená. Nekotvily tu žádné lodě. Proudů tu nebyly nepřívětivé.

Vítr ke mně donesl útržek nějakého popěvku.

*A hej a hou, vyplouváme na řeku Hád,
však není čeho se bát,
a hej a hou, černý smrták nás má rád,
zajistí nám bezpečný návrat,
zajistí nám bezpečný návrat.*

Když jsem vstoupila na prkna třetího mola, unikl mi z úst výkřik. To jsem neplánovala. Ale když už jsem začala, nemohla jsem zůstat potichu. Přivedly mě sem zlost, zmatení a zoufalství, a když jsem rázem viděla, že je ze sebe můžu všechny najednou vykřičet, udělala jsem to. Můj hlas se přidal ke zvukům uvolněné plachty, která divoce tloukla o stožár, a skřípění trupů bezpočtu lodí napínajících kotevní lana.

Bylo příjemné to ze sebe vykřičet. A tak jsem křičela.

Začínaly se ke mně otáčet hlavy. Šla jsem dál. Pokračovala jsem na konec třetího mola a přestávala křičet jen ve chvílích, kdy jsem se potřebovala nadechnout, abych mohla křičet dál. Takhle blízko u vody byl zápach ryby a čerstvé krve mnohem silnější. Do nosu mě štípal silný pach soli stoupající z oceánu, jeho vlny neúnavně narážely do pilířů se zvukem připomínajícím plesnutí otevřené dlaně o kus masa. Sundala jsem si boty – i ty jsem ukradla – a pečlivě je položila vedle sebe tak, aby jejich okopané špičky směřovaly k oceánu.

A pak jsem skočila.

Phoebe měla ve zvyku mi zachraňovat život. Poprvé se to stalo, když mi byly tři roky a jí pět. Vzdálila jsem se z rodinného pikniku. Našla mě, jak balancuju na okraji skalnatého útesu nad zálivem

a nakláním se z něj, abych lépe viděla na vlny rozbíjející se o skálu hluboko pode mnou. Vzala mě za ruku a odvedla zpátky. Do deseti let mi zachránila život celkem čtyřikrát. Poprvé na útesu. Podruhé když se mi splašil kůň, který by mě býval vyhodil ze sedla, kdyby se jí ho nepodařilo svým laskavým melodickým hlasem uklidnit. Pak mi vytáhla z pusu celou hrst jedovatých bobulí, i když jsem ji při tom pokousala, protože jsem nechápala, proč to dělá. Naposledy se tak stalo krátce po mých desátých narozeninách, když jsem z rozmaru skočila do hlubokého a studeného jezera a ona křikem přivolala otce, který rychle přiběhl a vytáhl mě z vody, celou promáčenou a nehybnou.

O deset let později ji postihlo šílenství. Byla jsem na řadě, abych zachránila já ji. A teď přišel správný čas.

Za celých svých dvacet let jsem nikdy nepodnikla nic tak šokujícího. Nebyla jsem to já. Namísto toho jsem svým způsobem připomínala Nellie Bly. V roce 1887 jsme si s Phoebe bez dechu přečetly knihu *Deset dní v blázninci*, otištěnou v novinách *New York World*. Byly jsme šokované otřesnými podmínkami na Blackwellově ostrově a ohromeny odvahou autorky. Vážně se to stalo loni? Připadalo mi to jako věčnost. Otec odebíral newyorské noviny – což byl jistě zbytečný výstřelek, protože v jeho klubu byly k dispozici plátky tuzemské i zahraniční, ale říkával, že čtení novin u ranní kávy se nic nevyrovná. Když je matka nesebrala dost rychle, brávaly jsme si je s Phoebe do jejího pokoje a tam si je četly. Měly jsme tak klid číst si o odvážné mladé novinářce, jak se pohybovala a skrývala v okolí chudobince, aby úspěšně předstírala, že je šílená, jak musela přetrpět studené koupele a kruté chování zdravotních sester, aby veřejnost upozornila na špatné zacházení s chovankyněmi ústavu. Díky jejímu úsilí se jí nakonec podařilo získat na dodatečné financování ústavu na příští rok značnou sumu ve výši jednoho milionů dolarů – člověk by čekal, že to bude dost peněz na jídlo bez pavouků i platy doktorů, kteří se budou pacientkám věnovat.

Moje důvody se od autorčiných lišily, ale její metody mi přišly hodné následování. V našem domě v ulici Powell Street jsem byla bezmocná, ale kdyby se mi podařilo dostat se do psychiatrické léčebny, mohla bych najít svou sestru a získat pro ni svobodu. Mohla jsem zmínit jméno svého otce, případně i pana Sidwella, pokud by to bylo nutné, a odvézt ji domů. Sejde z očí, sejde z mysli. Kdybych Phoebe přivedla zpět, aby ji viděli, museli by své rozhodnutí přehodnotit, a já si byla jistá, že tentokrát by se rozhodli správně.

Takový byl plán.

Kvůli Phoebe jsem se rozhodla začít se znovu topit. Nemajetné ženy, které se vkradly na palubu lodí mého otce nebo kterékoli jiné lodě v přístavu, policie odváděla, aby je vyšetřila. Když se zjistilo, že jsou to kriminálnice, poslali je do vězení; když byly šílené, tak do Goldengrove. Stačilo tedy, abych na tomhle molu nebo v jeho blízkosti demonstrovala známky šílenství. Místo a chvíli jsem si dobře vybrala.

Spoustu věcí jsem ale v úvahu nevzala.

Oceán není jezero. Molo není pláž. Netušila jsem, jak dlouhý a tichý bude pád do vody ani jak mé tělo ztěžkne, až se do ní ponořím.

Myslela jsem si, že budu muset zůstat bezvládná. Že budu muset zůstat v klidu, že se budu muset snažit, abych zůstala pod hladinou, bojovat s instinktivní snahou začít plavat. Naplánovala jsem si, že budu vypadat bezmocně.

Když jsem dopadla do vody, nejprve jsem zaslechla plesknutí svého těla o hladinu a vzápětí ucítila bolest. Připadala jsem si, jako by mě sevřela ruka nějakého obra. Explodovala ve mně prudká bolest a já ztratila vědomí.

Potom – nevím, jak dlouho – se nic nedělo.

Přišla jsem znovu k sobě hluboko pod vodou a zachvátila mě silná panika. Opodál jsem zahlédla svou ruku, mrtvolně bledou. Pokusila jsem se ji zvednout, ale nedokázala jsem s ní pohnout. V plicích jsem cítila obrovský tlak, zoufale jsem toužila se nadechnout. Snažila jsem

se potlačit instinkt otevřít pus, ale prohrála jsem. Tmavá slaná voda byla všude kolem mě, ve mně. Bylo naprosté ticho.

Proudy mě stahovaly dolů jako stovky chňapajících rukou.

V hrudi a krku mě páliło. Mé tělo nasáklé vodou klesalo ke dnu. Přestože toho nebylo v rozpíjející se šedi moc vidět, cítila jsem, jak mi v ústrety spěchá věčnost. Na mysli mi vytanula jediná smutná myšlenka: *Zde leží krásná šílenkyně*, bude stát na mém náhrobním kameni, a má ubohá sestra zemře sama v té pekelné díře.

Žádný zvuk, žádný zvuk, žádný zvuk, jen bolest.

Pak se voda vedle mě s hromovým zaburácením rozvířila a zpěnila. Další skokan. Mé tělo uchopily silné paže. Upřímně jsem nedokázala říct, jestli mě táhnou vzhůru či dolů, ale neměla jsem sílu se vzpouzet.

Pak se objevila hladina. Světlo a zvuk byly zpět. Obojí mi způsobovalo bolest, ale dobrou, plnou naděje. Když jsem se vynořila nad hladinu, nedokázala jsem nic jiného než začít lapat po vzduchu, ačkoli mi způsoboval bolest skoro stejně pronikavou jako mořská voda.

„Drž se, ty bláznivá couro,“ zavrčel můj zachránce, ale já mu neměla jak pomoci. Mé ochablé paže mu sklouzly z ramen a já se znovu ponořila pod hladinu. Od vzduchu mě dělil jen centimetr vody, ale já nedokázala pohnout hlavou. Pokud to mělo znamenat konec bolesti, byla jsem připravená zemřít.

Další paže, silné paže, mě zvedly vzhůru. Jak jsem stoupala, voda se mi vzdalovala. Pak jsem znovu spadla. Cítila jsem, jak jsem se temenem hlavy udeřila o něco tvrdého – prkna mola? –, a před očima se mi zajiskřilo.

Byla jsem zpátky na světě, nebo ne? Blouznila jsem? Před očima se mi objevovaly tváře a zase mizely, rysy nezřetelné a rozmazané. Měla jsem v plánu se po své záchraně začít smát, abych vypadala co nejšíleněji. To mě na Phoebe znepokojovalo nejvíc: její smích. Ne dny, kdy ležela tiše a nehnutě, ale způsob, jakým se její pronikavý

smích nesl vzduchem, zatímco říkala a dělala ty nejhroznější věci, zraňovala se, proklínala svou duši. Její smích byl plný snahy ublížit, krutosti, smutku. Proto jsem ho začlenila do svého plánu.

Na ten jsem si ale sotva dokázala vzpomenout, a když jsem otevřela ústa, abych se dala do smíchu, jen jsem na prkna vyzvracela spoustu vody a krve. Mé tělo odmítalo všechno, co jsem spolkla, a nejen to. V krku mě páčila sůl. Lidé uskakovali stranou a něco křičeli, ale nerozuměla jsem jim.

At' už byla poslední část mého plánu jakákoli, snad se naplní sama, pomyslela jsem si, než jsem znovu upadla do sladkého bezvědomí.

„Chudáčku. Chudinko,“ řekl ženský hlas. Upravila mi vřesově šedou deku, kterou jsem měla přehozenou přes ramena, a přitáhla mi ji těsněji kolem paží. Pak zmizela, deka zůstala. O chvíli později zmizela i deka.

Probudila jsem se uvnitř budovy, kterou jsem nepoznávala. Nikde jsem neviděla žádnou ceduli nebo nápis, díky nimž bych se mohla zorientovat. Seděla jsem na židli v malé čtvercové místnosti, vlhké červené šaty pořád přilepené na husí kůži po těle. Zvuky, které jsem slyšela z druhé strany stěny, mohly být ženské hlasy, ale jistá jsem si tím nebyla. Hlava mě pořád bolela.

Žena v upraveném čepci a prostých tmavomodrých šatech se na mě podívala a předklonila se. Byla tam, už když mě sem přinesli? Nevšimla jsem si jejího příchodu?

„Jméno?“ zeptala se.

Matně jsem si vzpomínala, že jsem měla v plánu použít své pravé jméno. Těžko by mě mohlo prozradit; stát Kalifornie byl plný dívek jménem Charlotte Smithová. Otevřela jsem ústa, ale nepodařilo se mi vydat ani hlásku. Po obou stranách krku jsem cítila palčivou pulzující bolest. Dokázala jsem sípavě vydechnout, ale ne promluvit.

Žena se na mě na chvíli zadívala, ale zdálo se, že ji mé mlčení ani v nejmenším nepřekvapuje.

„Věk?“

Modlila jsem se, aby mě poslechly alespoň ruce. Pomalu, roztřeseně, se tak nakonec stalo a mně se podařilo ohnout na levé ruce dost prstů, aby zůstaly vztyčené jen dva, a pravou dlaň zatnout v pěst.

„Dvacet?“

Hlava mi spíš poklesla, než že bych kývla. Něco si poznamenala do zápisníku, který připomínal lodní deník, a prstem přešla po stránce. Nesnažila jsem se ani podívat, co píše. Zrak jsem měla stále rozmazaný a zastřený. Nic nebylo v pořádku. Svým způsobem jsem stále měla pocit, jako bych byla ještě pod vodou a hrozí mi, že se utopím. Napadlo mě, že bych se mohla pokusit utéct, ale nedokázala jsem své tělo přinutit k poslušnosti.

„Jste nemocná?“

Zůstala jsem mlčet. Byla na tu otázku nějaká špatná odpověď? Nebo dobrá?

„Jste nemocná?“

Nezáleželo na tom, protože jsem nemohla mluvit. Napadlo mě, že by to mohla být výhoda. Chtěla jsem vypadat ztracená. Teď jsem ztracená byla.

Žena si mě znovu změřila přísným pohledem, pak změnila otázku. „Jste zoufalá?“

Byla jsem? Ne, nebyla, ale kdybych byla šílená, správná odpověď by zněla ano. Sklopila jsem pohled do klína. Prsty vypadaly mrtvé, tak jako pod vodou, dlouhé a bledé a ochablé. Bolest se ze zadní části hlavy přesunula do přední, kluzká a široká jako úhoř.

„Máte kam jít? Nějakou rodinu? Můžeme pro někoho poslat?“

Zakroutila jsem hlavou ze strany na stranu, opatrně, aby se bolest nezhoršila. Jestli jsem chtěla, aby mě poslali do ústavu pro choromyslné, musela jsem být na celém světě úplně sama. Musela jsem být chudá a osamělá, nebezpečím sama pro sebe. Tiše jsem se tak snažila vypadat.

Žena na židli už se zdála začínat být z čekání na odpověď unavená. Udělala si do bloku poslední poznámku a vykřikla: „Zřízenec! Další připravená na cestu.“

Někde se s bouchnutím otevřely dveře. Pak mě někdo zvedl ze země. Špatně se mi dýchalo. Uvědomila jsem si, že ležím přehozená přes rameno nějakého muže, zadek nestoudně vyšpulený a pohupující se ve vzduchu, tvář zabořenou do jeho kdysi bílé košile. Páchl po pižmu a cibuli.

Světlo se změnilo. Byli jsme venku. Chvilku jsem byla pravým bokem vzhůru a pak jsem na něco tvrdě dopadla. Byla to korba nákladního vozu. Ze všech tří stran se kolem mě tísnili lidé – samé ženy. Páchly mnohem hůř než ten muž, který mě odnesl, po zvláštní směsici špíny a soli a hnijících květin. Některé křičely, jiné byly zticha. Možná pro mě bylo lepší, že má zmatená mysl nedokázala ten chaos pochopit. Obklopovalo mě víc potrhaných sukní a obnažených končetin, než kolik jsem jich viděla za celý dosavadní život. Znovu jsem v hlavě pocítila nesnesitelný tlak a rukou jsem si zastínila oči.

Zamžourala jsem na muže, který mě sem hodil, na poslední místo nalevo.

„Buďte hodný,“ řekl a zavřel dveře.

Na krátkou chvíli se mi vrátily záblesky vzpomínek. Neměly nic do činění s tím, kde jsem, ale s tím, odkud jsem. V době, kdy mi život připadal tak skutečný – než rodiče poslali mou sestru do Goldengrove a život tak zcela vyprchal –, jsem si osvojila neobyčejný zvyk snít. Kdykoli se mě začaly zmocňovat chmurné myšlenky, vzpomínala jsem na šťastnější chvíle. Dokázala jsem se natolik pohroužit do jejich podrobností, že mi připadaly skutečnější než skutečnost, díky čemuž se mi chmurné myšlenky dařilo zaplašit.

Teď jsem ale na korbě vozu byla pořád ještě napůl zničená ze slané vody, která se mi dostala do plic, a rány do hlavy. Vzpomínky na

minulost nebyly zcela jasné ani zvláště šťastné. Nedokázala jsem si žádné hezké vzpomínky vybavit, tentokrát ne.

Poskakovaly jsme ve tmě. Každé zhoupnutí či nadskočení vozu vyvolávalo vlnu sténání, vrčení a nářku.

Viděla jsem matku o půlnoci v salónku v chabém světle mihotající se lucerny, jak říká pevným, nepřirozeným hlasem: „Bude to krásné.“

Znovu tma.

Phoebe křičela slova jako *ne* a *rozsudek smrti* a *obavnost*. Křičela *ne*.

Tma.

Pronikavý, vysoký smích Phoebe ozývající se zpoza dveří jejího zvenčí zamčeného pokoje.

Temno.

Tři lidi u širokého mahagonového stolu jinak obklopeného prázdnými židlemi. Těch, co odešli, bylo víc než nás, co jsme zůstali.

Pak nic.

KAPITOLA TŘETÍ

Ať už byla Goldengrove jakákoli, zvenčí byla podmanivě okouzlující. Odborníci tvrdili, že je to krásná budova, která musí vyvolávat krásné myšlenky dokonce i v těch nejpošramocenějších a nejztrápenějších duších.

Na ilustracích vypadala jako zámek. Měla dvě poschodí a tvořila ji tři křídla se strmou sedlovou střechou, která obklopovala vnitřní dvůr. Užší okna se střídala se širšími a všechna byla opatřena světlými parapety, které byly v kontrastu s tmavými cihlami. Přední brána v příchozích probouzela směsici strachu, obdivu a respektu: cihlová klenba nad hlavní branou tvořila několik zubatých kruhů uspořádaných do tvaru podkovy, která působila exoticky a vlídně současně.

Když jsem však na místo dorazila ve voze plném zubožených šílenkyň ze San Franciska, nevjeli jsme dovnitř hlavní branou. Vzpomněla jsem si, jak jsem jasně viděla, jak jí prochází Phoebe, hlavu skloněnou pod maurskou klenbou. Samozřejmě to bylo jen dílem mé fantazie. Z nějakého důvodu byla ztráta té představy, po které jsme nikdy netoužila, ještě tíživější. Mohlo to tam být ještě horší, než jsem si představovala? V čem jiném jsem se ještě mýlila?

Dlouhá namáhavá jízda přes noc otupila i ty nejdivočejší z žen, a když se zadní vrata vozu otevřela a dovnitř proniklo denní světlo, ozvalo se namísto skřeků jen protestující reptání. Jedna po druhé jsme vystoupily z vozu do neznáma.

Celou cestu od vozu až ke vchodu, která se svažovala jako skluzavka, lemovaly postavy v bílém. Viděla jsem, že se podobným

způsobem žene dobytek, a věděla jsem, co ho čeká uvnitř. Chtěla jsem utéct. Jenže nebylo kam. Opodál se nad našimi hlavami klenul černý železný plot. Před námi se tyčila budova, která byla cílem naší cesty a která na zem vrhala široký temný stín.

Postavy v bílém se vzájemně podobaly svou tíživě nepříjemnou přítomností. *Jděte*, volaly na nás. *Ne*, dostávalo se jim odpovědi. *Jděte*, opakovaly znovu a nějakým způsobem se panující chaos uklidnil v něco méně divokého, v protest bez odporu.

Jakmile jsme byly uvnitř, vedly nás sestry s čepci usazenými na pečlivě upravených drdolech plynule dál. Hlava mě bolela a ztratila jsem pojem o tom, kde jsme. Chodby vypadaly jedna jako druhá, dlouhé a prázdné. Narážely jsme do sebe, mačkaly se a čekaly, až jsme se nakonec zastavily na dlouhé chodbě, stejné jako ostatní. Až na jednu výjimku: uprostřed stála na podlaze prázdná dřevěná bedna.

Pak se jako mávnutím kouzelného proutku objevila nějaká žena. Bylo jasně patrné, že to tu má na povel. Její uniforma nebyla bílá, ale světle modrá, čepec špičatý a u opasku jí visel svazek klíčů velký jako pěst, který s každým krokem řinčel a chrastil. Byla nejmenší ze všech – drobná, štíhlá –, přesto svým pohledem vzbuzovala pozornost.

Vystoupila na dřevěnou bednu a rozhlédla se po nás jako po zboží, ano, nebo neposlušných dětech. My jsme se na oplátku podívaly na ni. Oči i vlasy měla tmavé. Ramena útlá, postavu štíhlou, oblečení bez poskvrnky na ní volně viselo, obzvlášť v bocích. Stačil pohled na její vystrčenou bradu a hned jsem měla chuť ustoupit, přikrčit se, ztratit se.

„Jsem vrchní sestra Baumgartenová,“ řekla hlasem štiplavým jako ocet, jako bychom už stačily udělat něco, čím jsme ji urazily. „Budete mě oslovovat vrchní sestro, pokud mě někdy budete mít příležitost oslovit, což nebudete. Tohle je Goldengrove, azyl pro ženy vašeho druhu.“

Rozhlédla jsem se po ženách po své pravici i levici. Na jedné straně jsem viděla ženu ve věku mé matky, neupravené černé vlasy kolem obličeje připomínající bouřkový mrak, jak si pro sebe něco mumlá jazykem, kterému jsem nerozuměla. Na sukni měla tmavé skvrny, možná od krve. Na druhé straně stála chudinka dívka, které nemohlo být víc než šestnáct let a tiše plakala. Lícni kosti zarudlé tváře měla posazené tak vysoko, že se jí oči téměř ztrácely v jejich stínu. Vedle ní stála žena, která ji něžně hladila po zádech. Nedočkavá jsem poznat, jestli se znají z dřívějšíka, nebo si jsou stejně cizí jako my všechny. Jisté bylo, že jsme každá jiná.

Vrchní sestra pokračovala. „Ať už vás sem poslaly vaše milující rodiny, které už nevěděly, jak vám jinak pomoci, nebo pocházíte z nuzných poměrů, se všemi bude zacházeno stejně. To znamená úměrně vašemu stavu. Pokud to Bůh a věda dovolí, budete vyléčeny.“

Zástup ošetřovatelek a ošetřovatelů za vrchní sestrou se rozrostl. Pořád mi připadaly stejné, ale jak jsem se pomalu vzpamatovávala, začínala jsem být schopna je od sebe odlišit: urostlý obr, statný jako přístavní dělník, s prsty silnými jako klobásy; mladá sestra se širokými boky a jasně modrými očima, v sukni uniformy, která nutně potřebovala vyžehlit; mateřsky vyhlížející žena s přísně semknutými rty, jejíž neposedné prsty prozrazovaly možná nervozitu, možná nedočkavost; postarší sestra s kovově šedými vlasy tak uhlazenými, že vypadaly jako přilba.

„Vyšetří vás doktor,“ oznámila vrchní sestra šilným ženám i mně pevným, suchým hlasem. „Provede vyhodnocení vašeho duševního a fyzického zdraví a na jeho základě vás přidělí do jednoho z našich devíti oddělení. Jakmile budete umístěny, postarají se o vás sestry s pomocí našich asistentů. Koukejte je poslouchat.“

Hrdelní mumlání ženy po mé levici zesílilo. Jejím slovům jsem nerozuměla, ale zlost v jejím hlase byla nepřeslechnutelná. Udělala dva kroky, vystoupila z řady a zahrozila špičatým prstem.

Ocitla se na zemi dřív, než jsem si vůbec všimla, že vrchní sestra pokynula obrovi za svými zády. Kolenem tiskl ženu k vykachličkované podlaze a jednou rukou ji držel za krk. Jeho dlaň jí sahala od brady až k jamce mezi ostrými klíčními kostmi, na které ji tlačil prsty. Snažila se bránit, ale nemohla se zvednout.

„Děkuji ti, Gusi,“ řekla vrchní sestra nezměněným hlasem.

Žena na zemi ze sebe vychrlila sled ostrých slabik ve svém jazyce, rozzuřená, vyzývavá. Všimla jsem si, jak si obr s vrchní sestrou vyměnili pohledy. Obrova dlaň se přesunula na ženina ústa. Její křik už nebyl slyšet. Chvilí se ozývalo bušení podpatků jejích bot o podlahu, ale i to nakonec ustalo, když konečně vzdala svůj marný boj. Obrova dlaň dál spočívala na stejném místě.

Vrchní sestra odtrhla od ženy na podlaze zrak, rozhlédla se po nás a pokračovala: „Násilí nebude tolerováno. Neposlušnost nebude tolerována. Jste tu proto, abyste se léčily. Hodně štěstí.“

Když se řada ošetřovatelů rozdělila a každý z nich se jako přitahovaný neviditelným lanem vydal pro jednu z nás, málem jsem znovu omdlela. Postarší sestra s přílbou kovově šedých vlasů si to namířila přímo ke mně. Nijak jsem se jí nevzpírala. Vzala mě za loket a odvedla další bezvýraznou chodbou pryč.

Na prázdnostě místních chodeb bylo něco nepřirozeného, znepokojivého. Jistě, naše matka měla ve zvyku přecpávat náš domov konzolovými stolky, podstavci na květiny a vázami, ale nešlo o to, že by zařízení těchto chodeb bylo skrovné – ono tam nebylo vůbec žádné. Jen stěny, podlahy, ženy a postavy v bílém, které nás kontrolovaly.

Sestra s kovově šedými vlasy mě dovedla ke dveřím a otevřela je. Její jméno jsem se dozvěděla, až když ji oslovila jiná, mladší žena s blondatými vlasy a očima blízko u sebe, která čekala uvnitř: „Děkuji vám, sestro Watsonová.“

Na její pokyn jsem vešla dovnitř a posadila se na vyšetřovací lůžko. Z chození mi znovu začalo tepat v hlavě. Nechtěla jsem nic

jiného než si odpočinout nebo se najíst, což mi zřejmě nemělo být dovoleno, a mně nezbylo nic jiného než sedět co nejvzprámeněji.

Do pravého oka mi zableskl odraz světla ze zrcátka a já tak na okamžik přestala vidět, takže jsem doktora dřív ucítila, než uviděla. Prsty mi lehce přitiskl na nejbolavější místo na hlavě. Tentokrát mi bolest připadala jako pableskující opona zatahující se přes můj zrak, aby se znovu roztáhla ve chvíli, kdy doktorovy prsty bolavé místo opustily.

„Žádné krvácení,“ slyšela jsem ho říkat, „přestože má těžké pohmoždění. Může mít otřes mozku. Zatím bude nejlépe ji poslat do Thálie.“

„V Melpomené mají pár volných míst. Očividně je chudá, takže nehrozí, že by si její rodina stěžovala.“

Doktor si založil ruce na prsou a promluvil profesorským tónem. „Musím vám připomínat, co vždy říkal doktor Sidwell? Choroby myslí neznají rozdíl mezi třídami.“

„A doktor Nelson říká,“ ozval se sestřin hlas, „že chce víc pacientek na vodoléčbu.“

„Léčbu,“ vyhrkl doktor s překvapivou vehemencí. „Mám sto chutí tam zajít a...“ Doktor ale větu nedokončil a ani sestra ho o to nepožádala. Tím byla diskuse ukončena.

Konečně jsem dokázala zaostřit pohled a můj zrak dopadl na doktora, který právě svíral prsty kolem mého zápěstí, aby mi zkontroloval tep. Měl smutné oči a prošedivělé, nakrátko střižené vlasy. Odhadovala jsem, že je asi stejně starý jako můj otec, možná trochu mladší.

Změřil mě, zkontroloval mi pokožku, jazyk, oči a barvu. Kladl mi otázky, na které by žádný blázen nedokázal odpovědět, takže jsem na ně neodpověděla. Když už jsem se dostala až sem, nechtěla jsem se prozradit. Prozatím jsem toho mohla zjistit mnohem víc nasloucháním než mluvením.

Doktor se mě vyptával, odkud jsem, co mi je, jestli už jsem se někdy pokusila spáchat sebevraždu, zda jsem v péči nějakého lékaře.

Přestože jsem mu na žádnou z těch otázek neodpověděla, dělal si spoustu poznámek, přičemž si tiše něco mumlal. Nakonec sestře řekl: „Takže do Thálie.“

„Ano, doktore Concorde.“

Ozvalo se zaklepaní na dveře a do místnosti znovu vstoupila sestra Watsonová, aby mě odvedla další prázdnou chodbou pryč.

Když mi dala nové oblečení z korálově červené tenké bavlny, nebyla jsem si jistá, jestli mám cítit hrůzu, nebo úlevu. Ošacení, které jsem ukradla Matildě, bylo odpudivé, navlhlé, špinavé a od soli, a já se těšila, až ho ze sebe budu moct svléct. Ale zároveň to bylo poslední pojitko s mým skutečným životem. Nové oblečení bylo chatrné a hrubé a to, které jsem měla na sobě, bylo v porovnání s ním alespoň pevné. Ale nebyl čas o tom přemýšlet. Sestra byla menší než já, ale silnější a její stisk na mém lokti byl pevný.

Když mě odváděla, ze všech sil jsem se snažila být pozorná a rozhlížela jsem se kolem, jestli někde nezahlednu Phoebe. Jenže mé tělo se vzpouzelo. Když jsem se otočila příliš rychle, abych se podívala přes rameno do místnosti, kolem které jsme procházely, pocítila jsem hřejivou závať. Od chvíle, kdy jsem se z domova vydala na vlakové nádraží, uplynul už víc než den. Má chuze začínala být nejistá. Sestra mi stiskla loket pevněji, aby mě zpomalila.

Pozdravila další sestru, která před námi sešla před schodiště, a bez jakýchkoli okolků se jí zeptala: „Je mu líp?“

„Ani trochu. Chvíle, kdy je plně při smyslech, jsou mnohem vzácnější než ty, kdy není. Murphyová říká, že ho minule našla, jak se marně snaží odemknout svoje dveře.“

„A?“

„Nebylo zamčeno.“

Watsonová se zařehkala. „Je to s ním beznadějně jako snažit se svést kněze.“

Byla jsem v pokušení zjistit, co by se stalo, kdybych vykročila vpřed. Zdálo se, že se mě sotva dotýká; mohla bych se jí vysmeknout

a rozeběhnout se chodbou dřív, než by mě chytila? Ale nepřišlo mi moudré snažit se pobíhat po jednotvárných chodbách a pokoušet se najít ženu, která mohla být kdekoli. Zůstala jsem klidně stát.

Ozvalo se tiché šourání, které postupně sílilo, a vzápětí kolem nás prošly tucty žen. Objevily se dřív, než jsem si jejich přítomnost vůbec uvědomila, takže jsem sebou polekaně cukla. Jejich tváře byly odlišné, a přece svým způsobem tak stejné: rezignované a bez výrazu. Byla mezi nimi Phoebe? Marně jsem se snažila zahlédnout její světlou kšticí. Prošly kolem mě tak rychle, že než jsem stačila otočit hlavu, byly pryč. Jejich pohupující se hlavy mi splývaly dohromady. Sledovala jsem záda poslední z nich, jako by to celé byl jen nějaký přelud.

Z opačného směru se vynořila jiná postava, celá v bílém. To osamocený zřízenec na večer zapaloval plynové hořáky lamp. Zatřepotání se plamene následované slabým svitem a několik kroků k další lampě.

Sestry vedle mě nesouhlasně zabručely a my pokračovaly dál.

Když jsme se konečně zastavily před širokými dveřmi, natřenými stejně světle béžovou barvou jako okolní stěny, ucítila jsem a uslyšela, jak mi zakručelo v žaludku. Překvapilo mě, že to sestra neslyšela taky. Zatahala jsem ji za rukáv.

Watsonová se na mě otočila s výrazem očividného popuzení, ale alespoň mě neignorovala. Chytila jsem neviditelnou misku před sebou a začala si její neviditelný obsah nabírat do úst neviditelnou lžící.

„Večere? Právě skončila,“ řekla. Klábosila si na chodbě, zatímco já neměla tušení, že tak zmeškám večeři. Znovu jsem se jí pokusila naznačit, že mám hlad. Zvedla jsem si k ústům neviditelný rohlík a zakousla se do něj.

„Zítřa,“ odsekla.

Nevzpomínala jsem si, že bych kdy měla takový hlad, a začínala jsem být zoufalá. Znovu jsem natáhla ruku a chytila ji za paži. Se znechuceným výrazem mi rozevřela prsty a varovně napřáhla ruku.

Pak se natáhla po klíce běžových dveří. Jejich panty zaskřípěly a dveře se otevřely.

Než jsem se stačila po místnosti rozhlédnout – byla tam spousta lůžek, některá neobsazená, a v zatuchlém vzduchu se mísily pachy potu, lidských těl a bavlny –, ucítila jsem, jak mě strká dovnitř, aby za mnou dveře vzápětí zavřela.

Velkou místnost neosvětlovaly plynové, ale petrolejové lampy, které byly pouze dvě. Moje oči si zvykly na přitmě. Pořád jsem si k sobě tiskla oblečení a boty, které jsem dostala. Byly tam dva tucty žen oblečených do nočních košilí, ve kterých vypadaly jako dlouhé vyčerpané šedé stíny. Na každém z prázdných lůžek ležela jedna noční košile.

Rozhlédla jsem se po blondatých vlasech své sestry v marné naději, že mě náhodou poslali na stejné oddělení, na kterém byla i ona, ale rychle jsem poznala, že tomu tak není. Znovu jsem se zadívala po místnosti, tentokrát důkladněji. Byly v ní další dvě sestry, které jsem doposud neviděla, jedna rusovláška, druhá brunetka. Procházely mezi řadami lůžek, a když se některá žena nechovala tak, jak považovaly za vhodné, pleskly ji nebo do ní dloubly. Vedle dveří, kousek ode mě, stál zřízenec dvakrát tak velký jako já. Nebyl tak velký jako obr, kterého jsme viděly po našem příchodu složit jednu z chovankyň k zemi, ale přes čelist se mu dolů po krku táhla odporaná zakřivená bílá jizva a byl dost mohutný na to, aby svou práci bez námahy zvládl. Vkročila jsem do místnosti, abych se od něj dostala dál, a praštila jsem se holení o kovovou hranu postele. Zvuk, který mi při tom unikl z úst, nebyl o nic hlasitější než chruplavé zalapání po dechu, tak tiché, že ho nikdo kromě mě nemohl slyšet.

Pokračovala jsem k prázdnému lůžku opodál. Vedle něj stála mladá žena s krásnou tváří porcelánové panenky, jejíž špinavé, chlapecky nakrátko zastřižené vlasy trčely do všech stran jako neupravená, matná svatozář. Sotva nápadným pohybem ukázala na prázdnou postel. Proč ne, rozhodla jsem se; její názor byl stejně dobrý

jako kohokoli jiného. Klekla jsem si na podlahu vedle lůžka, abych byla co nejméně vidět, a začala jsem si sundávat staré, zapáchající oblečení a oblékat si novou, chatrnou noční košili, aniž bych při tom odhalila být jen kousek nahé pokožky.

Když jsem pokládala čisté nové oblečení na jednu stranu postele a špinavé na druhou, nikdo na mě nepromluvil. Byla jsem tak vyčerpaná, že mi to bylo jedno. Jestli jsem byla na špatném místě, dělala špatnou věc, tak ať; klidně mě mohli poslat do vězení.

Ale nikdo to neudělal.

Když si všechny ženy lehly, prošly ošetřovatelky ještě jednou mezi postelemi a podaly všem hrnek s vodou. Sledovala jsem, co s ním udělá moje sousedka, která ho bez váhání vypila a vrátila sestře. Napodobila jsem ji. Poté si lehla a přitáhla si tenkou přikrývku až pod bradu. Znovu jsem udělala to samé.

Jakmile byly všechny chovankyně uloženy, obě sestry vzaly každá jednu petrolejku a odešly s nimi pryč. Když procházely dveřmi, ztřeptaly se ještě jejich stíny na podlaze, a pak zmizely. Ošetřovatel s jizvou je následoval. Jediné světlo v místnosti dovnitř pronikalo škvírou pode dveřmi. Uvnitř nebylo nic vidět, tma rezonovala oddechováním žen.

Pak jsem zaslechla něco jiného, šoupanutí a cvaknutí. A přestože jsem nikdy nic podobného neslyšela, věděla jsem, co se stalo. Zamkli nás.

Nikdo jiný na zvuk zapadajícího závěru zámku nezareagoval. Začínalo mi docházet, že je možné si zvyknout na cokoli. Jinak by ty ženy kolem nespaly, ale křičely.

Ocitla jsem se mezi blázný. Srdce se mi rozbušilo. Tyhle ženy byly ovládány těmi nejnižšími pudy a byly na hony vzdálené slušně vychovaným a vzdělaným mladým dámám ze sanfranciské lepší společnosti, mezi které nás matka vždy posílala. Ležela jsem mezi ženami duševně narušenými, zlomenými. Kdo mohl vědět, co udělaly nebo čeho jsou schopny?

Neměla jsem sem chodit.

Měla jsem v plánu najít Phoebe, říct doktorům, že jsme obě duševně v pořádku, že došlo k omylu, a odejít. V duchu jsem si sebe samu představovala jako charakterní, panovačnou, vítězoslavnou. Představovala jsem si, jak spolu pod impozantní přední branou vyjdeme ruku v ruce do slunečního svitu. Rodiče by proti mému počínání měli výhrady, ale s radostí by nás přivítali zpátky a objali tak jako dřív. Zachránila bych svou sestru, jako ona zachránila mě.

Teď jsem ale viděla, že mé představy byly jen jedna z mnoha, mnoha možností, na míle vzdálená té nejpravděpodobnější. Stejně jako Nellie Bly jsem se dovnitř dostala poměrně snadno; jak složité ale mělo být dostat se pryč?

Pak se mé vyčerpání změnilo v něco jiného, mohutnou přílivovou vlnu, která mě zcela pohltila. Oči se mi zavřely, přestože jsem se tomu bránila. To poslední, co jsem viděla, byla usmívající se tvář ženy s obličejem porcelánové panenky vedle mě, ale jistá jsem si tím nebyla.

Temnota kolem mě začínala svírat, naléhavá, neodbytná a tíživá, až už jsem neměla sílu jí vzdorovat. Podvolila jsem se jí.